

Van de redactie

Na vele jaren 'trouwe dienst' heeft Elly aangegeven dat ze wil stoppen met het redactiewerk. Familie-omstandigheden eisen haar tijd op. Menig stukje, menige rubriek kwam van haar hand. We zullen de verhalen over de duikstekken missen. Op de ALV zullen we aandacht voor de vacature vragen, maar misschien is er een enthousiasteling die zich al komt melden.

Ook de rubriek van Margreet over zeeaquaria heeft, met een schitterend slotverhaal over Montpellier, zijn einde bereikt. De aquaria 'dicht bij huis' zijn uitgeput. Lange tijd hebben ze als rode draad door de Luchtbel gelopen.

We zijn dus op zoek naar nieuwe rubrieken. Deze zijn belangrijk, want daardoor komen weer nieuwe verhalen tevoorschijn. De rubriek "Uit het logboek van..." is hier een voorbeeld van. Hebben jullie een goed idee? Aarzel dan niet en laat dat weten aan de redactie.

De temperatuur buiten zakt gestaag naar 10 gr. C, of daaronder. De bomen laten de bladeren vallen en dus kondigen we de NJS maar vast weer aan. Bereid je voor en verzin een leuke vermomming!!

Tot ons genoegen is het weer een rijk gevulde Luchtbel geworden, met diverse artikelen van onze eigen leden en zelfs eentje over een DTZ-lid! De deadline voor de volgende Luchtbel is maandag 17 november. Zorg dat ie weer goed gevuld raakt. Er is voldoende te beleven in onze club. Alvast bedankt!

Dick, Elly, Margreet en Veronica

Verjaardagen

Oktober 2008:

- 1 – Benny van den Steen
- 4 – Mattheo Rozemond
- 9 – Pascal Wezemer
- 13 – Henk Betlem
- 18 – Jan-Kees Kallemein
- 19 – André Roos
- 21 – Margriet Weezepeel
- 23 – Jaap le Roij
- 25 - Margreet van Aalst- de Hoog
- 27 – Hans van Zetten
- 30 – Marcel Jobse

November 2008:

- 2 – Wouter van der Scheer
- 10 – Arie de Geus
- 11 – Roel van der Mast
- 19 – Erik Veerhoek
- 28 – Marnix Poelman
- 30 – Kostijn van Ginkel

Gefeliciteerd!

Inhoudsopgave

- 1 Colofon
- 2 Van de redactie / Verjaardagen / Inhoudsopgave
- 3 Van de voorzitter / NieuwJaarsSnorkeltocht
- 4 Juryleden gezocht!! / DTZ Mailinglijst & Archief
- 5 Zand voedt en beschermt
- 6 Veilig duiken doe je zo! / Verslag EHBDO-dag 2008
- 7 EHBDO-oefeningen
- 10 Uit het logboek van Kees Glas
- 11 IJsduik in de zomer
- 14 DTZ duikt Kurkenol
- 16 Rondje aquaria: Mare Nostrum, Montpellier
- 17 Fool's Gold (filmrecensie)
- 18 Honderden nieuwe soorten
- 19 De vullerslijst / Mutaties DTZ per 1 okt. / Agenda

Van de voorzitter

Hey redactie, hartelijk bedankt voor de herinnering voor het schrijven van dit stukje. Ik wist dat het bijna tijd was, maar niet dat het al zo snel was... En zoals bij een paar vorige stukjes, is het ook deze keer een nachtelijk werkje geworden. Ergens tussen de werkzaamheden voor de baas door en in een kleine koffiepauze even snel dit stukje schrijven.

De EHBDO-dag, georganiseerd door Bert Moet, in samenwerking met duikvereniging Scaldis, was weer een geslaagd evenement en leerzame training. Ik zou eerst gaan kijken naar de verrichtingen, maar diezelfde baas die mij hier nu op deze stoel vastkluistert, gooide nog maar eens roet in het eten. In ieder geval zijn er wel zichtbare bewijzen gesignaleerd in de vorm van gekleurde plaatjes, die op de site van de club te bewonderen zijn.

Ook de opleiding voor 2*-duiker heeft een aanvang genomen. Van de zeven leden die zich opgegeven hebben, zijn er al een aantal die de praktijkoefeningen voor nachtduiken afgerond hebben. Altijd weer spannend natuurlijk als je voor de eerste keer in het donker gaat duiken. We hadden wel een makkelijk plekje uitgezocht aan de Veerse Gatdam. De opdracht was om in het donker een soort afgesproken "parcours" te zwemmen op kompas en daarna nog even een stukje te genieten van het onderwaterleven. Bij de evaluatie bleek dat dit nog enige oefening vergde, maar er was wel het nodige leven gespot zo vlak onder de dijk. Bij onze terugkomst werden we "verwelkomd" door een politie-patrouille. Deze was uitermate belangstellend naar onze verrichtingen en wat we gezien hadden, maar vroegen zich tevens af of we daar wel mochten duiken. En of dit zo geregeld was in de Zeelandvergunning. We hebben ze dus even moeten bijspijkeren dat die vergunning reeds enkele jaartjes afgeschaft was...

Binnenkort beginnen we met de theorielessen voor 2* en komende woensdag 22 oktober hebben we nog een zwembadles met als thema "Redden".

En de week daarop is op maandag 27 oktober de Algemene Ledenvergadering van het najaar. Voor zover ik uit het blote hoofd kan zeggen, komen er een aantal interessante onderwerpen aan de orde, waaronder de keuze tussen een clubboot of een jubileumreis. En dan hebben we nog een paar vacatures voor onze commissie "Treur & Jubel". Door het vertrek van een vorig lid naar het verre Peru, is deze positie weer vacant gekomen.

Ben benieuwd wat er op deze avond aan besluiten en aanmeldingen gaat komen. En als afsluiting hebben we een mooie compilatie van filmpjes van onze "mosselboer" Erik V. Ik weet al uit ervaring dat er een paar schitterende opnames tussenzitten van sea-horses!!

De bubbels, Renaat.

NieuwJaarsSnorkeltocht

Start 2009 met een duik in de Westerschelde!!!

De 31e NIEUWJAARSSNORKELTOCHT

Ook in 2009 beginnen we het nieuwe jaar weer, zoals elk jaar, met de snorkeltocht. Op 1 januari houden we een receptie op de Boulevard in Vlissingen en aangezien we een duikvereniging zijn, hoort daar 't snorkelen bij. Geen wedstrijd, maar gewoon een eindje snorkelen. Een goed sluitend duik- of surfpak,

masker en een snorkel zijn al voldoende om mee te doen. We zullen net als de voorgaande jaren een parcours afzetten van ongeveer 800 meter, maar het is niet verplicht deze afstand af te leggen. Meedoen is het belangrijkste!

Traditiegetrouw vragen we of iedereen zoveel mogelijk verkleed wil verschijnen. Er zijn genoeg actuele onderwerpen te verzinnen om je zelf uit te dossen. Uiteraard staat daar wel wat tegen over. Ook dit jaar hebben we weer veel leuke prijzen, net als afgelopen jaren..., dus wees creatief. Ben jij de Rita Verdonk die te water gaat? Of misschien het zeepaardje aan de tipi? Kortom, ik laat de creativiteit aan jullie over.

Het programma zit er dit jaar als volgt uit; Je kunt je aanmelden om 12.15 uur in de kledacommodatie onder Boulevard Evertsen, waar wij met verse koffie klaar staan. Na het omkleden laten de vermomden onder ons zich aan de jury zien. Om 14.00 uur gaat de vuurpijl de lucht in, als startsein dat we te water gaan.

Terug uit het water word je ontvangen met een beker lekkere Glühwein. Na het omkleden gaan we naar Hotel Arion waar de prijsuitreiking zal plaatsvinden om 15.00 uur. En iedere deelnemer krijgt natuurlijk weer een leuke aandenker van Duikteam Zeeland.

Juryleden gezocht!!

Gezocht: juryleden voor de NieuwJaarsSnorkeltocht.

Voorafgaand aan de snorkel tocht zal een jury beoordelen wie de meest originele creatie heeft bedacht van 2009. Om zo goed mogelijk te kunnen beoordelen wie de leukste, gekste, creatiefst geklede snorkelaar is, zoek ik drie kritische juryleden. Heb je interesse dan kun je je bij mij opgeven.

Tot op het strand!!

Erik Veerhoek

DTZ Mailinglijst & Archief

DTZ Mailinglijst

Sinds enkele jaren heeft ons duikteam een mailinglijst. Hiermee kunnen leden van DTZ afspraken maken voor het duiken, buddy's zoeken, duikmateriaal aanbieden etc, etc.

Momenteel zijn er ruim "slechts" 60 leden aangesloten. Op zich niet weinig, maar het zou natuurlijk beter zijn als iedereen zich zou aanmelden om een zo groot mogelijk, maar zeker ook snel bereik te hebben als het gaat om belangrijke mededelingen.

Aanmelden bij de mailinglijst kan eenvoudig door een mailtje te sturen naar:

dtz-subscribe@yahogroups.com. Om aanmeldingen te voorkomen van niet-leden, inclusief spam etc, zal zowel de aanmelder als de moderator de aanmelding moeten bevestigen. Na definitieve aanmelding kan je berichten sturen naar de mailinglijst door een mail te sturen naar dtz@yahogroups.com.

Beperk het gebruik wel tot duikgerelateerde zaken. Als er persoonlijke afspraken worden gemaakt, ga dan bij voorkeur over tot persoonlijke mail. Dit om de overige leden te ontlasten van voor hen niet inte-

ressante berichten. Op ieder moment kan je je ook weer afmelden van de mailinglijst door een mail te sturen naar: dtz-unsubscribe@yahoogroups.com.

Luchtbel archief en ledenlijst nu ook online!

De mailinglijst is een service van Yahoo en biedt daarnaast ook de mogelijkheid om middels een Yahoo account (Yahoo! ID) in te loggen op de DTZ groep door middel van de link: <http://groups.yahoo.com/group/dtz>. Daar kan je vervolgens het archief benaderen van alle verzonden berichten. Ook kunnen er files bekeken worden en sinds kort is dat inclusief het archief van onze clubkrant De Luchtbel en de elektronische ledenlijst!

Om in te kunnen loggen bij Yahoo heb je wel een account (Yahoo! ID) nodig dat is gekoppeld aan het email adres waarmee je bent aangemeld bij de mailinglijst. Deze koppeling kan je uitvoeren middels de link: <http://groups.yahoo.com/memwiz>. Kies daar eerst voor "Sign Up" om een account te maken en geef in de verdere vervolg acties het email adres aan waarmee je bent aangemeld (zorg er in ieder geval voor dat het aangemelde email adres je primaire adres wordt!). Overigens worden bovenstaande procedures ook uitgelegd in de berichten van Yahoo die je zult ontvangen na de definitieve aanmelding.

Het mag voor diegenen die al aangesloten zijn duidelijk zijn dat we bijna niet meer zonder deze mailinglijst kunnen! Daarom wederom de oproep aan alle nog niet aangesloten leden om zich alsnog aan te melden.

Groeten, Leon Josse

Farcus

by David Waisglass
Gordon Coulthart

"We must be on a mailing list."

Zand voedt en beschermt

Door Lillian Dominicus. Gelezen in de PZC van 19 augustus 2008

Rijkswaterstaat spuit 150.000 kuub zand op Galgenplaat

Wemeldinge – "Zand is voeding en bescherming van al het leven, hier begint het allemaal. Kijk", zegt **Eric van Zanten** van Rijkswaterstaat en hij pakt een handje zand op van zandplaat Galgenplaat in de Oosterschelde. "Je kunt het met het blote oog niet zien, maar hierin krioelen allerlei beestjes die de vogels voeden. Het zand is ook

onze bescherming tegen het water."

Rijkswaterstaat is vorige week [half augustus; red.] begonnen met een proef om de zandhonger in de Oosterschelde tegen te gaan. Jaarlijks gaat vijftig hectare aan platen, slikken en schorren verloren. "Door de Deltawerken is de stroming zwakker geworden, waardoor minder zand wordt aangevoerd", zegt Van Zanten.

Vijf weken spuit de dienst in totaal 150.000 kuub zand uit ondiep geworden plekken in de Ooster-schelde op de plaat. "We zijn, hoe toepasselijk, bij de Galgenplaat begonnen, omdat deze als eerste kopje onder dreigt te gaan", aldus Van Zanten. Daarna wordt met apparatuur bekeken hoeveel zand blijft liggen, hoeveel wegebt en hoelang het duurt voordat het zand weer bewoond is door bodemdieren. Pas na drie jaar weet Rijkswaterstaat of de zandsuppletie effect heeft gehad. "In de tussentijd zijn we bezig met onderzoek om zand door de Kering te laten stromen. Nu kan dat niet, maar deskundigen zeggen dat het wel kan."

Veilig duiken doe je zo!

Richtlijnen voor veilig duiken. Een paar stukjes eruit...

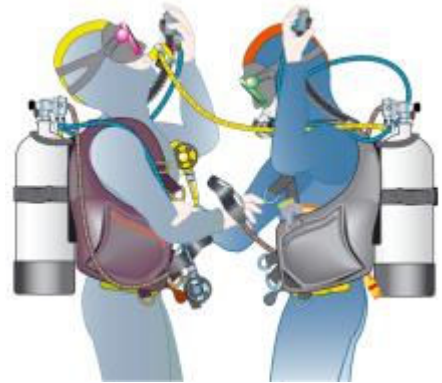
Wat veilig duiken voor de één is, kan voor een ander wel gevaarlijk duiken zijn. Daarom geen strakke regels, maar aanbevelingen om veiliger te kunnen duiken. Het nemen van onaanvaardbare risico's of het zich begeven in situaties die niet goed te overzien zijn, leidt tot onveilig duiken.

Buddyparen

Een belangrijk onderdeel van de veiligheid bij het duiken vormt het duiken in buddyparen.

Een buddypaar is een eenheid, waarbij twee duikers verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van elkaar, hierbij rekening houdend met de brevetdoelstellingen van de laagst gebrevetteerde duiker. Van elk buddypaar wordt één duiker, meestal de meest ervaren en/of hoogst gebrevetteerde duiker, aangezien als leidende duiker.

In veel gevallen hoeft een incident niet tot een dodelijk ongeval te leiden als er een buddy aanwezig is om de in problemen geraakte duiker naar de oppervlakte te brengen. Daarentegen blijkt dat het duiken met méér dan twee personen de risico's alleen maar doet toenemen. Niet alleen de brevetdoelstellingen leggen beperkingen op aan een duik: beide buddies dienen zoveel mogelijk rekening te houden met de wensen van elkaar aangaande diepte, duur van de duik etc.

Soloduiken

Er zijn omstandigheden waarbij niet in een buddysysteem gedoken kan worden. In zo'n geval kan veilig worden gedoken als de duiker aangelijnd is en voortdurend in verbinding staat met de seinmeester. De lijn dient aan een vast punt gezekeerd te zijn. De lijnsignalen moeten bekend zijn bij duiker en seinmeester. Voor noodgevallen verdient het aanbeveling een volledig uitgeruste en aangelijnde standby duiker aanwezig te hebben.

Een buddy geeft in de meeste gevallen extra veiligheid.

De richtlijnen voor veiligduiken zijn volledig te raadplegen op de NOB site:

<http://www.onderwatersport.org/LinkClick.aspx?fileticket=6xfQyYNp5MM%3d&tabid=133&mid=633&language=nl-NL>

Frans Spoor

Verlag EHBDO-dag 2008

Zondag 28 september was het dan zover! De EHBDO (Eerste Hulp Bij DuikOngelukken) dag was een feit. De dag georganiseerd door Bert Moet voor Duikteam Zeeland en duikvereniging Scaldis zou om 9.00

uur aanvangen bij de werkhaven van Bommeneede. De dagen daarvoor had ik regelmatig mijn Specialisatie Redden boek doorgenomen, zodat ik hopelijk geen modderfiguur zou slaan!

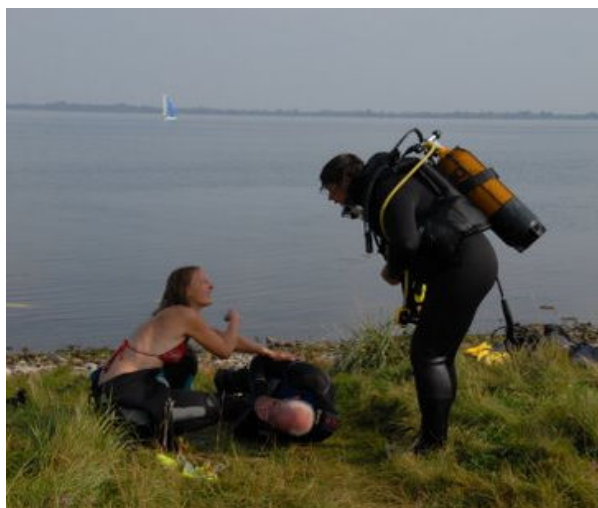
Om 7.00 uur vertrok ik vanuit Middelburg. Het zicht was maar een paar meter van-

wege een zeer dichte mist. Deze mist bleek ook op Schouwen-Duiveland te hangen zodat het rijden over de smalle, kronkelige dijkweggetjes met maar een paar meter zicht zeker een uitdaging vormde.

Veilig aangekomen bij de haven zag ik al meer auto's staan en langzaam vulde de parkeerplaats zich met de auto's van de deelnemers.

Nadat Bert Moet ons allen (24 deelnemers) had welkom geheten en ons had proberen duidelijk te maken wat de bedoeling was, werden we opgedeeld in groepjes van 3 personen, waarvan er steeds 1 de duikleider, 1 "de reddende buddy" en 1 het slachtoffer was.

Per groepje kreeg je een mapje uitgedeeld met daarin voor de duikleider het scenario van het aanstaande duikongeval en de punten waar op gelet moest worden om dit ongeval goed uit te beelden en te beoordelen, Het slachtoffer kreeg een papertje met daarop het "duikongeval" dat hij/zij moest naspelen + de symptomen. En de redder kreeg uiteraard van te voren geen informatie. Iedere keer gingen dus het slachtoffer en de redder te water en kon het slachtoffer zijn/haar rolspelen en de redder kon laten zien of dat hij de symptomen kon herkennen en of dat hij/zij wist wat de wijze van behandeling was.

Na 4 scenario's gespeeld te hebben was het tijd voor een korte evaluatie en een pauze. Deze pauze werd goed besteed door weer veel wat club-banden aan te halen en vooral lekker van het inmiddels doorgekomen zonnetje te genieten.

Hierna gingen wij allen enthousiast onze laatste 2 scenario's uitwerken en was er omstreeks 12.00 uur een einde gekomen aan de oefeningen.

Nadat een ieder zich weer had omgekleed was het tijd voor de eindevaluatie.

De conclusie was dat de EHBDO-dag een succes was, we veel gelachen hadden, dat iedereen enthousiast bezig was geweest en dat een ieder er wat van had opgestoken.

Hopelijk kan dit initiatief voortaan regelmatig(er) plaats gaan vinden. Hulde aan de organisator van het geheel: Bert Moet!

Verslag van: Michel de Smit. Foto's: Henk Jobse.

EHBDO-oefeningen

Door Bert Moet

De volgende informatie is nu leuk om weg te geven... Een soort lijstje met oefeningen als je zelf ook eens wat wilt organiseren... De lijst hieronder kun je namelijk zó verknippen dat je het knipsel met "Symptomen" aan het slachtoffer van het buddypaar geeft en het knipsel "Aandoening" en "Wat te doen" aan de duikleider.

Komt het slachtoffer met de buddy na het spelen van de symptomen op de diagnose en de oplossing? Het komt misschien niet meer helemaal overeen met wat in je boek staat. Ik zou zeggen: zoek de verschillen en geef ze mij maar door, dan zorg ik voor verbetering van de lijst.

Symptomen	Aandoening	Wat te doen
benauwdheid, tintelingen, hartkloppingen, licht in hoofd, angst, snel ademen, pijn op borst, bewusteloos	Hyperventilatie	s.o. komt zelf bij, geruststellen, afleiden, praten met s.o., ademen door snorkel, evt. vervoer regelen, begeleiden naar huisarts
bleke grauwe kleur, koud braken, rusteloos, verward, hoofdpijn, snel ademen	Bijna-Verdrinking	voorkom verdere afkoeling, braaksel mag niet ingeslikt worden, zuurstof toedienen, stabiele zijligging, beademen, zonodig reanimeren
borstpijn bij afdalen, bloederig speeksel, ademnood, blauwe huid en slijmvliezen, vermoeidheid, rochelen, reutelen, mogelijk shockverschijnselen, bewusteloos	Long-Squeeze	knellende kleding losmaken, zo nodig reanimeren, zuurstof toedienen, bij bewusteloosheid stabiele zijligging, vervoer regelen, ziekenhuis waarschuwen, arts, ambulance regelen, begeleiding regelen, thuisfront waarschuwen
borstpijn plotseling, ademnood, snelle ondiepe pijnlijke ademhaling, borstkast beweegt niet gelijk, hoesten met opgeven van bloederig slijm, shockverschijnselen	Klaplong	zonodig reanimeren, zuurstof toedienen, stabiele zijligging, overleg met DMC-arts, vervoer regelen, ziekenhuis waarschuwen (röntgen), begeleiden naar ziekenhuis, indien nodig arts en ambulance regelen
borststreek pijnlijk, zeer moeilijk te herkennen, slikklachten, moeilijk spreken, benauwdheid, pijn op de borst, pijn bij inademen	Mediastinaal - Emfyseem	zonodig reanimeren, half zittende houding, zuurstof toedienen, ziekenhuis waarschuwen (röntgen), vervoer en begeleiding regelen, overleg DMC-arts, zo nodig vervoeren naar reco-kamer
buikkrampen (kolieken), vol gevoel in buik, boeren, winderigheid, diaree	Duikerskoliek	indien mogelijk iets afdalen, boeren, winden laten, vervoer regelen naar huisarts, zonodig naar reco-kamer
krakend gevoel in hals, dikke hals, jeuk/pijn in hals, slikklachten, spreekmoeilijkheden, benauwdheid, veranderende stem, pijn bij inademen	Hals-Emfyseem	zonodig reanimeren, half zittende houding, zuurstof toedienen, vervoer en begeleiding regelen, overleg DMC-arts, zo nodig vervoeren naar reco-kamer
hoofdpijn tijdens dalen, pijn boven op hoofd, pijn boven ogen, pijn onder ogen in bovenkaak, bloed uit neus in bril	Neusbijholte-Squeeze	opstijgen en opnieuw afdalen (geen verbetering dan duik afbreken), zoutwater neusdruppels, pijnstillers, vervoer en begeleiding regelen, naar huisarts
hoofdpijn, duizelig, misselijk, moe, slaperig, oorsuizen, bewusteloos, spierstrekkingen, snelle ademhaling, snelle zwakke pols	Koolstofmonoxide-vergiftiging	zuurstof geven. arts waarschuwen, DMC waarschuwen, na overleg eventueel vervoer naar reco-kamer regelen
huid klam bleek, snelle zwakke pols, snelle ademhaling, onrust, verwardheid, dorst, holle oogkassen, misselijk, braakneiging	Shock	ademhaling/bewustzijn/circulatie controleren, s.o. geruststellen, knellende kleding losmaken, ademhalingsweg vrijmaken (hoofd achterover), zuurstof toedienen, romp/hoofd laag benen hoog, braken in de gaten houden hoofd opzij, niet te veel opwarmen, niet te drinken geven, hulp (laten) roepen
kies- tandpijn	Tand-Squeeze	tandarts inschakelen
koude gevoel, continue huiveren, pijnlijke handen/voeten/knieën, opwinding, verminderde tastgevoel, vermoeidheid, afgenomen spierkracht, spierkramp	Afkoeling	duiken afbreken, verder afkoelen voorkomen door: naar windvrije ruimte brengen, droge kleren aandoen, met warme deken toedekken, warme douche/bad, warme zoete drank geven, GEEN alcohol geven

MAAK NOOIT EEN PANIEK OPSTIJGING		
ogen rood gezwollen, rood gezicht, bloeduitstortingen	Duikbril-Squeeze	koude kompressen, bij stoornis in het zien, arts raadplegen
<i>Lichte onderkoeling (35-32°C):</i> eerst alert, later verward, traag, moeheid, zwakte, bleke koude huid, snelle pols, snelle ademhaling, rillen. <i>Matige onderkoeling (32-30°C):</i> afwezig, gedesoriënteerd, bewustzijnsdaling, wijde pupillen die weinig op licht reageren, afname van de reflexen. <i>Ernstige onderkoeling (30-..° C) :</i> trage/afwezige polsslag, shock, langzame ademhaling	Onderkoeling	naar beschutte plaats, omgevingslucht op temperatuur brengen (ruimte verwarmen), natte kleding verwijderen, in dekens wikkelen, warme drank ZONDER alcohol geven, zuurstof geven, zo nodig reanimeren, zo snel mogelijk vervoer regelen, zo min mogelijk manipuleren
oorpijn	Buitenoor-Squeeze	zie hierboven.
oorpijn neemt toe bij dalen, na perforatie: plotseling pijnvermindering, evenwichtsstoornissen, duizelingen, misselijkheid, braaknijgingen, gestoord richtingsgevoel	Middenoor-Squeeze	duik afbreken, niet meer duiken, steriel afdekken, vervoer regelen, begeleiding regelen, naar huisarts
pupillen wijde, wijd opengesperde ogen, onrustige ademhaling, angstig gezicht, bleek	Paniek	blijf rustig en probeer s.o. tot rust te brengen
rood en warm gezicht, duizeligheid, misselijk, braken, niet goed kunnen zien, krampen, sterk zweten, hoofdpijn, bewusteloos	Warmtestuwing	Naar koele plek (uit de wind, kleding verwijderen, koude kompressen op voorhoofd, afsponzen. Bij spierkramp (fysiologisch) zoutwater drinken
striemen, bloeduitstortingen	Pak-Squeeze	koude kompressen, niets doen
type 1: gewrichtspijn, vlekkerige rode huiduitslag, jeuk type 2: niet kunnen praten, kijkstoornissen, verwardheid, hoofdpijn, coördinatieverlies, moeheidklachten, spierzwakte/verlamming, benauwdheid	Decompressieziekte	ademhaling en bloedsomloop functies bewaken, zuurstof toedienen, s.o. rustig en warm houden, laten drinken, geen arbeid laten verrichten, stabiele zijligging, snelvervoer naar recompressiecentrum regelen
verlamming halfzijdig /gevoelloosheid, evenwichtsstoornissen, spraak- en geheugenstoornissen, hoofdpijn, stuiptrekkingen, shock, bewusteloosheid, pijn in hartstreek, acute ademstilstand	Luchtembolie	zonodig reanimeren, zuurstof toedienen, zonodig stabiele zijligging, hoofd lager dan romp leggen, duikprofiel achterhalen, 112 bellen, DMC waarschuwen, vervoer regelen, met SPOED naar reco-kamer
verward, overmoedig, onrustig, traag, fouten maken paniek, "dronkenschap", licht in het hoofd	Stikstof- vergiftiging	naar een ondieper gedeelte gaan, zonodig s.o. omhoog brengen

Altijd goed is:

- BEL de dichtstbijzijnde huisarts of bel **112**
- Geef altijd door dat je aan het duiken bent/was, waar je bent, met hoeveel je bent en GEEF DOOR WAT JE AAN HET SLACHTOFFER ZIET
- Bel ook het **DUIKMEDISCH CENTRUMADRES (DMC)**
Bassingracht 106, Postbus 10.000, 1780 CA Den Helder
T 0223 - 653076, na 16.30 uur: 0223 – 658220 F 0223 - 653148

Uit het logboek van...

Uit het logboek van Kees Glas

Sinds wanneer duik je en wat was je eerste duik?

Mijn eerste duik heb ik gemaakt op 1 mei 1983, vanaf het strandje Vrouwenpolder / Veerse Gatdam. MDD 10 m en DD 27 min.

Hoeveel gelogde duiken heb je? 1407

Waar, in welke landen heb je zoal gedoken?

Nederland, Engeland, Frankrijk, Spanje (Costa Brava / Canarische Eilanden), Egypte en Ned. Antillen

Vertel wat over jouw meest bijzondere en dierbare duik(en) uit je logboek

- Duik no. 42, gemaakt op 8 augustus 1984 in het Goese Sas. MDD 5 m en DD 50 min. Samen met Henk van Sorge en Bert Moet. We waren nog geen 2* duiker, maar in het kader van de opleiding was het toegestaan om een stroomduik te maken. Met het getijdenboekje was het tijdstip van aanvang bepaald, ca 25 minuten voor de hoogwater kentering. Als aankomend 2* 's hadden we de duik dus grondig voorbereid. Eenmaal in het water stond er stroming. De verwachting was dat deze spoedig zou afnemen, de kentering moest immers nog komen. We konden ons gelukkig vast houden aan de basaltblokken. In plaats dat de stroming minder werd nam deze echter toe en wel zo dat het niet zo aangenaam meer was. We besloten maar terug te gaan. De stroming bleef aan ons trekken. Met de zwemvinnen alleen lukte het haast niet om vooruit te komen. Gelukkig waren de duikmessen van toen nog 'echte duikmessen'. Dus duikmessen in het slik en al ploeterend kwamen we aan de voet van de dijk. Na het omkleden direct in het getijdenboekje gekeken. We hadden ons niet vergist in het tijdstip van de kentering! Later nog een geïnformeerd bij ervaren duikers en wat bleek: het was niet mogelijk om met hoogwater bij het Goese Sas te duiken. In 1984 was men volop bezig met de aanleg van de stormvloedkering. De voltooiing van deze werken heeft grote gevolgen gehad voor de stroming en een hoogwaterduik in het Goese Sas geeft nu geen probleem.

- Duik no. 1202, gemaakt op 2 november 1997 North Belnem MDD 28 m en DD 63 min. Bonaire, min of meer in het verlengde van startbaan van het vliegveld. Volgens de duikgids geen spectaculaire locatie, maar na afloop van de duik konden ze die dus herschrijven. Op een gegeven moment zwom een school vissen ons tegemoet. Vervolgens zwom de school door, langs en over ons heen.

M'n buddy, nog geen twee meter van me af, kon ik door de vissen niet meer zien. Nadat de school ons was gepasseerd, was er een moment van rust, maar niet voor lang. Een vijftal tarpon's kwam recht op ons af! OEPS!! Tarpon's kunnen meer dan 2½ meter lang worden, met een diameter van meer dan 60 cm... Gelukkig hadden deze 'visjes' alleen belangstelling voor de school en negeerden ze ons volledig.

Wat was je korte of langste duik ooit en hoe kwam dat?

Kortste duik: die duurde maar een paar seconden, op nog geen meter diepte, vanwege een verstopte voorhoofdsholte. Voor de duikers die deze ervaring nog niet hebben gehad: het lijkt alsof je hoofd tussen de bankschroef zit.

Langste duik, nummer 1279, op locatie Hepca Gardens. Een duik gemaakt van ca 90 minuten.

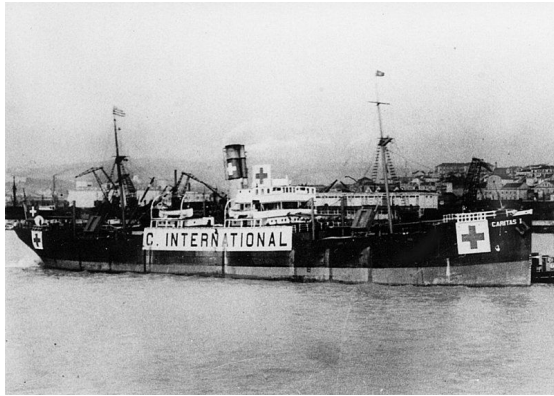
En tot slot: welk waterdier heeft het meeste indruk op je gemaakt?

Tarpon's natuurlijk!!

Hartelijk bedankt voor de medewerking!!

Margreet van Aalst

Een ijsduik in de zomer

De Caritas I (foto: www.swiss-ships.ch)

Zomer 2008. Al een tijdje stond er een wrakduik op de planning bij Ritthem in de Westerschelde. Michel en ik hadden al enkele malen eerder gedoken bij een nabijgelegen locatie, vanaf de kant bij de Schone Waardin. We waren uitermate verrast over het mooie onderwaterleven wat je daar kan aantreffen. Natuurlijk is het zicht hier nooit optimaal door de sterke stroming, maar als je dicht op de LW kentering te water gaat, dan heb je toch de mogelijkheid om veilig een leuke duik te maken. Hierbij moet natuurlijk wel de opmerking worden

geplaatst dat je niet ver uit de kust moet komen vanwege de vaargeul die daar loopt. Maar ook dat is geen probleem, want na enkele meters horizontaal uitzwemmen val je als het ware naar beneden door de steile geul... We zijn dan ook maar gestopt nabij de 20 meter diepte.

Tubularia bij de Schone Waardin (foto: Leon)

Veel anemoonvelden nabij de Schone Waardin (foto: Leon)

heette oorspronkelijk *Wilster*. Het schip heeft niet zo veel geluk gehad, want in 1920 strandde het in de Ierse Zee en werd daarbij total loss verklaard. Er werd echter wel een poging gedaan om het vlot te trekken en met succes. Hierna werd het schip alsnog opgeknapt en ging het voor een Griekse rederij varen. In 1942 werd het schip gekocht door het Rode Kruis voor het vervoeren van hulpgoederen en kreeg het zijn naam *Caritas I*. Na de oorlog ging het schip weer voor een Belgische rederij varen, waarbij het op 1 januari 1947 een aanvaring kreeg met het Nederlandse schip *Jan Steen*.

Om te voorkomen dat het zou zinken werd het schip op de kant gevaren voor de kust van Ritthem. Hier ligt het schip dus nu nog steeds, alleen zichtbaar door een wrakteken op de zeekaart.

De Caritas I net na overname door het Rode Kruis (foto: www.swiss-ships.ch)

Met die zeekaart en een door Michel gemeten uitzwemkoers stonden we dan bovenaan de dijk bij Ritthem. Roel die ik

had gebeld of dat hij ook zin had om mee te gaan, kwam inmiddels ook al samen met Yvonne aangelopen. Volgens zijn informatie zouden we er een eindje verder in moeten gaan. Maar vanwege de grote stenen en scherpe oesters, zou dat niet zo verstandig zijn. Zodoende besloten we de koers van Michel aan te houden.

Na ons omgekleed te hebben gingen we voorzichtig langs de zeer gladde glooiing naar beneden. Het viel uiteindelijk niet tegen en na enkele minuten lagen we in het rustige water, waarbij we op enkele honderden meters afstand werden gepasseerd door grote zeeschepen vanuit Antwerpen.

Leon drijvend boven het wrak (foto: Roel)

Na onze kompassen nogmaals te hebben gecontroleerd, gingen Roel en Yvonne als buddypaar onder en daarna Michel en ondergetekende. Het zicht was een stuk slechter dan tijdens onze eerdere duiken bij de Schone Waardin, maar door de bodem te volgen konden we aardig goed de juiste koers aanhouden. Er lagen opvallend veel grote stenen. Al heel snel zaten we op 5 meter, nog sneller op 10 meter en binnen 4 duikminuten zaten we al op 18 meter diepte.

Ondertussen waren we al heel wat verwrongen platen roest tegen gekomen en voordat we het ons eigenlijk realiseerden zaten we dus al gewoon vanaf 10 meter diepte op het wrak! Het geheel was prachtig begroeid met veel anemonen, orgelpijppoliepen etc met daartussen grote kreeften, noordzeekrab en steenbolk.

De Caritas aan de kade in Basel Kruis (foto: www.swiss-ships.ch)

Wat dus erg opviel was dat er overal grote blokken steen tussen en op de wrakresten lagen. Het was daarom ook totaal onmogelijk om een indruk te krijgen op welk gedeelte van het schip we zaten. Het was überhaupt dat we wisten dat hier een wrak lag, anders had je al helemaal niet kunnen zeggen dat het ooit een schip was geweest. Met de toename van

de diepte werden de restanten groter en grilliger. Daalden we nog af in een rechte en vlakke lijn, nu moesten we ons meer en meer om de restanten heen wurmen en dat was het teken dat we niet verder moesten gaan. We hadden immers geen lijn met onze reel uitgelegd. Veel sneller dan verwacht waren we al op het wrak beland.

Een anker van de Caritas I ? (foto: Roel)

Michel en ik zwommen zodoende weer terug, waarbij het ons nogmaals opviel dat er ontzettend veel grote stenen (een meter bij een meter) lagen. Na een half uur duiktijd zaten we weer op 5 meter diepte en voor ons gevoel moesten we nog een eind richting kant zwemmen. Maar we stuitten op een steile wand pal voor onze neus (bril). Door de ondiepte en het zonlicht wisten we dat we geen dak boven ons hoofd konden verwachten, dus volgden we de wand van stenen en staal omhoog en kwamen vervolgens pal voor de kant boven water. Het was ons nu wel duidelijk dat een deel van het wrak gewoon direct tegen de dijk aan lag.

Na wat te hebben rondgedobberd en onze eerste bevindingen te hebben uitgewisseld, verschenen Roel en Yvonne ook aan de oppervlakte. Zij hadden min of meer dezelfde ervaringen opgedaan. Aan de ene kant is het natuurlijk geweldig om zo'n wrak pal voor de kant te hebben; aan de andere kant beseften we ook dat deze duik zeker niet zonder gevaar was geweest. Maar het was nu eerst zaak om weer aan de kant te komen. De glooiing was nog steeds zeer glad. Na wat klauter- en valwerk stonden we even later gelukkig weer veilig aan wal.

Laat nu net na deze toch wel bizarre duik totaal onverwachts een ijscowagen komen aanrijden! Dan neem je natuurlijk, met je duikkostuum nog aan, gewoon een ijsje!

Een aangenaam einde van deze zomerse duik (foto: Roel)

Naderhand hebben we onderling de duik nog eens goed doorgesproken. We waren er gewoon niet op berekend dat we al gelijk en zo snel op het wrak zouden zitten en hadden dus daardoor ook geen lijn uitgerold. Later hoorden we dat het wrak als het ware eigenlijk nog een stukje doorloopt in de dijk en dat het door de dijkversterkingen van de afgelopen decennia gedeeltelijk volgestort is met grote stenen. Dit verklaart natuurlijk onmiddellijk onze waarnemingen. Het wrak is overigens bij de

stranding in tweeën gebroken. Het andere gedeelte zal dan waarschijnlijk liggen bij de locatie waar Roel te water had willen gaan.

Natuurlijk zullen we nog wel eens duiken op dit wrak, alleen dan beter voorbereid. Dit wrak zal ik dan ook zeker niet aanbevelen op onze site www.dishoekduikers.nl. Hoewel het wrak gemakkelijk te bereiken is, kan je er ook zeer gemakkelijk in de problemen komen. Diegene die hier toch willen duiken, zullen elders meer informatie kunnen vinden.

Het ijsje na de duik laat zich goed smaken! (foto: Astrid)

Het is echter wel een feit dat het gebied rondom Ritthem heel interessant kan zijn om te duiken. De stekken waar het wel relatief veilig duiken is, zullen dan ook binnenkort beschreven worden op onze site, voorzien van tekst, foto en film.

Deze duik valt uiteraard onder onze *pioneersdrift*. Dat is dan ook wat we zelf zo leuk vinden aan het duiken rondom Walcheren. Er valt namelijk zo dicht bij huis nog zo ontzettend veel te ontdekken onderwater.

Leon Joosse

Meer informatie over de Caritas I is o.a. te vinden op:

http://www.swiss-ships.ch/schiffe/caritas-1_011/fr_caritas-1_011.htm

(De historische foto's van de Caritas 1 zijn met toestemming van bovenstaande site overgenomen)

Meer verslagen over duiken rondom Walcheren, inclusief Ritthem, zijn te vinden op:

<http://www.dishoekduikers.nl>

DTZ duikt Kurkenol

Duikteam Zeeland duikt Kurkenol, of zeggen jullie Kulkenol?

Zaterdag 26-7-2008 was het weer zo ver. Duikteam Zeeland ging weer met het bootje van Anton Vermast weg, om een bootduik in de Oosterschelde te gaan maken. Het was prachtweeer en Schouwen Duiveland (waar ik woon) was vol. Veel auto's op de weg en veel boten op het water. Zeilboten wilden van de Schaar van Colijnsplaat (ten westen van de Zeelandbrug) naar de Keeten (oost van de Zeelandbrug).

De Zeelandbrug stond al open, ik stond in de rij. Duitsers voor mij genoten van het uitzicht. "Welkom in Zeeland", dacht ik nog...

Tijd voor de mobiele telefoon, eerst Kees Glas maar eens bellen."Kees Glas <PIEP>"

"Ja, met Bert, ik snap dat dit je voicemail is, maar ik ben bang wat later dan 13.00 uur te Yerseke te zijn. Wacht je op me?"

Ik vertrouwde het niet. Kees, nog ouder dan ik, is niet zo'n GSM-er als die jonge lieden. Hij zal vast die telefoon niet afluisteren vóór vertrek. Hans de Wit, staat ook in mijn telefoonboek: "Dit is de voicemail van Hans de Wit, Rijkswaterstaat. Ik ben op dit ogenblik...." Daar heb ik ook niets aan.

Aha! Anton Vermast staat ook in mijn telefoon! "Met

Anton". Ik kon gelukkig mijn vertraging doorgeven, de schipper zou wachten. Gelukkig!

Om 12.59 uur kwam ik op de boot, op tijd! Dick stond alweer handenwrijvend op het dek. "Bert, ik durf het bijna niet te zeggen, maar het doet me weer een genoegje je mede te delen dat je weer de laatste bent en dus..." Nog geen dag later kreeg ik een herinnering via de mail: *Hoi Bert, Een reminder voor het verslag van zaterdag, de expeditie naar de Kulkenol. <....> Een dikke duim gewenst! Bedankt alvast. Groetjes, Dick*

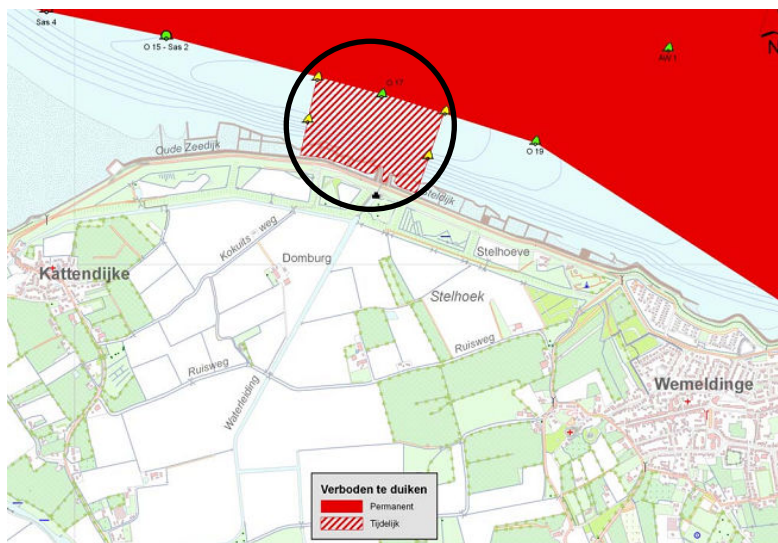
Dick was niet de enige aan boord. Arjo en Erik waren er ("Zeg ken jij de mosselman?" Nou ik niet, heeft die man eigenlijk wel kennissen? Voor de zekerheid, voor degenen die er niet bij waren: dit is een geintje!). Arjo ging niet duiken. Kees Glas-in-zijn-voet (zo noemen de kinderen hem nog steeds, een variatie op Esther Muis-op-haar-schoen, ken je die nog? 't Was in 1984.) Verder Han de Vlieger, Chris en Frans Spoor, en ik dus. Ruimte zat nog over voor jou hoor. Dus als je ook een keer zin hebt om een stukje te schrijven... kom dan net op tijd naar de volgende bootduik....

We gingen eerst een stukje varen, we kwamen langs de voorbereidingen van de baggerwerken voor de kust van Kattendijke Wemeldinge.

Citaat uit een besluit van Rijkswaterstaat:

*Voor de periode van 2 augustus 2008 (24.00 uur) tot en met 7 september 2008 (24.00 uur) het gebied ten noordoosten van Kattendijke - zoals dat is aangegeven op de bij dit besluit behorende kaart - aan te wijzen als **verboden** gebied voor het beoefenen van de onderwatersport..*

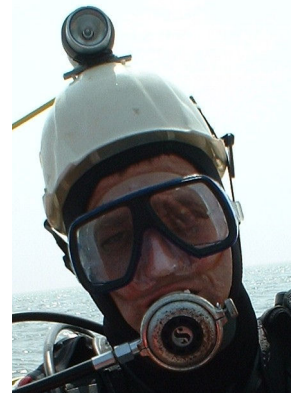
Je mocht al niet duiken in het donkere gedeelte (het vaarwater tussen de tonnen) en nu ook niet in het gearceerde gebied, langs de kust tussen Wemeldinge en Kattendijke (zie kaartje).

We voeren er voorbij, onder de Zeelandbrug door en kwamen aan bij Kulkenol, ook wel bekend als Kurkenol. Het is te vinden ten oosten van de haveningang van Zierikzee. Ik was weer bijna thuis!

Frans moest lachen om mijn uitdossing, had nog nooit lampen op iemands hoofd gezien. Ik begreep, binnenkort ook op www.duikteamzeeland.nl. Tja, als iedereen nu een haspel gebruikt, dan moeten we aan de volgende trend! Ik geef je alvast een voorproefje: 't Is een oude foto, want ik heb tegenwoordig twee lampen op mijn helm.

Ik had gisteravond al gezien dat de maan nog maar voor de helft had geschenen. Doodtij dus. Anderhalf uur voor tij erin gegaan, het water stond inderdaad stil.

Wat was er zoal te zien? Matjes brokkelsterren, een kleine wijde mantelschelp op 17 meter en dieper een veldje kokerwormen, zoveel, dat het wel een kerkorgel leek. Onderweg op de zandbank zagen we nog een tiental (?) zonnebadende en zwemmende zeehonden en voorbij de Zeelandbrug een bruinvis gespot.

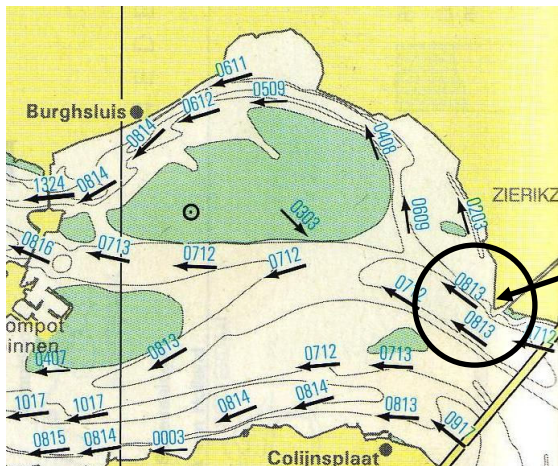
We kwamen allemaal ongeveer 16.30 uur voldaan weer boven en Anton zei, dat we na nog even varen wel ongeveer 19.00 uur in de haven konden zijn.

Ik schrok, ik had driftduikleerlingen besteld om 19.00 uur, op Schouwen! Anton was me ter wille en trok het anker op en ging met gezwinde spoed richting thuishaven. Hij stak een paar stukken af en ging nu achterlangs de voorbereidingen van de baggerwerken. De motor stampste er vrolijk op los en bijna planerend vlogen we terug.

Ik maar weer bellen, om te zeggen dat het wel eens 19.30 uur kon worden. Gelukkig had ik mijn spullen om les te geven al in de auto. Ik was eigenlijk niet eens echt te laat, de jongens hadden last van het personeelstekort in de keuken van hun verblijf, ze zaten nog aan tafel.

De theorie op het terras afgewerkt tijdens een zwoele avond met life muziek ("meezingen uit blik") en de volgende dag zowel bij Plompe Toren en net aan de andere kant van de haven van Zierikzee een driftduik gemaakt. Gelukkig prima zicht! Op de laatst genoemde plek gaat de stroom vaak de andere kant uit dan de stroomatlas voorspelt.

Ik laat de driftduikleerlingen dan op de uitgerekende plek erin gaan en zeg ze dan nog wel dat ze de boot als taxi mogen gebruiken mocht de stroom ze ergens anders heen voeren dan verwacht. Ik zorg er dan wel voor dat ze weten welke kompascoers ze aan zouden moeten houden. Ook stel ik ze gerust, dat ik ze heus wel tegen zal houden, mochten ze op een gevaarlijke plek uitkomen.

Eén buddy paar had het goed begrepen, kwamen boven en riepen mij om ze verderop af te zetten, ze zouden dan de andere kant uit drijven. Het andere buddy paar liet zich niet zien, gingen gewoon tegen de stroom in, tot ze het zat waren en lieten zich toen terug vallen. 't Was immers dood tij... Een leuk leermoment.

Groet Bert Moet,

www.driftduiken.nl

Rondje aquaria

Het aquarium Mare Nostrum te Montpellier

Omstreeks maart 2008 is er een bijzonder aquarium geopend in Montpellier (F). Omdat dit het laatste bericht is in een serie over aquaria, wil ik dit verhaal toch ook nog aan jullie kwijt. Wie weet is dit ooit nog eens een tip om dit aquarium te gaan bezoeken als je in het mooie Zuid-Frankrijk vakantie viert!

Gelezen in de Telegraaf, vrijdag 29 augustus 2008 'Hoge golven in Mont-pellier' door Jos van Noord

MONTPELLIER - Je hebt mensen die in hartje Montpellier spontaan zeeziek worden. Kan zomaar gebeuren in de nieuwste sensatie van deze Zuid-Franse prachtstad: het Aquarium Mare Nostrum, waar bezoekers niet alleen worden meegevoerd door de wondere onderwaterwereld van oceanen en diepzeeën, maar ook een stukje meevaren op een heus zeeschip, dat in een orkaanachtige wolkbreuk terecht komt, waarbij metershoge golven over de stuurhut slaan. Een vluchtsimulator, maar dan voor de scheepvaart.

Wát een belevenis: bij elke klap op het water schudt en stampet het hele schip, sirenes loeien, water plenst tegen de ramen van de kajuit, het licht valt uit, de ankerketting vliegt overboord en dan breekt er ook nog een daverend onweer los. We vliegen alle kanten op. Jong en oud, iedereen is onder de indruk. Een van de kinderen houdt het roer vast. Dan breken de donkere wolken langzaam open en komen we in rustiger vaarwater, krijzen er weer meeuwen boven het dek. Het is net een spannende film, al zijn de bezoekers tevens de acteurs.

Wie bij het Aquarium, in de nieuwe uitgaanswijk Odysseum binnenstapt, plonst er pardoes in. Dat effect wordt versterkt door grote tv-schermen en spiegels, maar niemand wordt nat. Ineens zwem je tussen de kwallen. In een onderwatergrot zien we de Middellandse Zee. Zeebioloog Nicolas Hirel, die tien jaar aan het project heeft gewerkt, legt uit dat deze zee, nauwelijks één procent van het hele aardoppervlak, een enorme biodiversiteit kent.

"Eigenlijk zijn het vijftien verschillende zeeën: diep, ondiep, zand, rotsen, elk met hun eigen onderwaterwereld."

Ik zie de merou, een prachtige vis, die symbool staat voor de Middellandse Zee. De rouget, een zeebarbeel, de dorade natuurlijk, hele scholen van deze zilvergrijze zeebaars, die je tegenwoordig door de opwarming van de aarde steeds vaker in de Noordzee kunt vinden. Heel de mediterrane viswinkels zwemt hier voorbij.

Bij Gibraltar duiken we de oceaan in, je tuimelt als het ware de diepzee in en ik zie een zwemmende heggenschaar, een heuse zaagvis. Daar heeft Mare Nostrum er twee van. "We noemen ze Black en Decker", grapt Nicolas. "We kennen verscheidene oceanen", zegt hij, "maar in feite is er maar één oceaan. Het is eigenlijk één aaneengesloten golfstroom." Een echte ijsberg, je mag 'm voelen en opeens zitten we tussen de pinguïns. Niet één van deze prachtieren is uit de vrije natuur afkomstig. Ze zijn allemaal in gevangenschap geboren en zouden volgens Nicolas doodongelukkig zijn als ze in het poolgebied plotseling werden vrijgelaten. Ze zouden denken: waar is ons publiek? Deze vrolijke dieren leven verspreid over de hele wereld, bijvoorbeeld ook in Zuid-Afrika en op

de Galapagos-eilanden. Ondanks de onderwaterdrukke is het Theater van de Oceaan, waar je op een bankje kunt gaan zitten kijken zo lang je maar wilt, heel rustgevend. Alles zwemt hier door elkaar, maar toch zit er een bepaalde ordening in, het is géén zootje vis. De haaien komen uit Florida, het blijven indrukwekkende creaturen. "Wij hebben ze uit Amsterdam", zegt Nicolas. "Daar hebben we ze gekocht bij Arie de Jong, een heel goede leverancier, die al 25 jaar met dieren werkt voor aquaria in de hele wereld." Ik zie pijlstaartroggen, inktvissen met oren, zeesterren en zeeanemonen, een kreeft die wel drie meter kan worden, de mooiste tropische vissen uit de zuidelijke koraalzeeën, je kijkt je ogen uit.

"Onze bedoeling is dat bezoekers de magie van de oceaan respecteren. Zodat we er geen vuilnisvat van maken", zegt Nicolas. "Het grootste gevaar is dat de mensheid besluit om zo door te gaan." Maar wat kun je daar in hemelsnaam aan doen? "Bedreigde vissen niet eten", zegt de zeebioloog. "Geen tonijn, waar-ie ook opgevist is. En je kunt gerust tegen je visboer zeggen: die schol koop ik niet, want die is te klein. Als iedereen dat doet, is het snel over met te kleine vissen op de schappen." "Wat voor vitamines zitten er eigenlijk in zeewater?" vraag ik aan mijn vriendin als we weer buiten staan, maar ze heeft me door: "Vraag dat maar aan een andere kwal!"

REISWIJZER

Aquarium Mare Nostrum in Montpellier is elke dag open van 10.00 tot 22.00 uur. Eindh halte van tramlijn 1: Odysseum. Toegang: 12,50 euro. Kijk ook op www.aquariummarenostrum.fr Foto's: De Telegraaf.

Margreet van Aalst

Fool's Gold

Recensie door Genja Ferschtman, DVD te huur in de videotheek

Regie: Andy Tennant | Cast: Matthew McConaughey (Ben 'Finn' Finnegan), Kate Hudson (Tess Finnegan), Donald Sutherland (Nigel Honeycutt), Alexis Dziena (Gemma), e.a. | Speelduur: 112 minuten | Jaar: 2008

Vermaak met een grote 'V' is wel besteed aan Andy Tennant, die met zijn nieuwste film wederom bewijst zich volledig thuis te voelen in het humorgenre. Want grappig is de film zonder meer en met een overvloed aan slapstickelementen biedt *Fool's Gold* ons voldoende mogelijkheid weg te zinken in de prettige en gedachteloze sfeer van een exotisch avontuur.

Met gemak bedient Tennant zich van allerlei ingrediënten om het voor ons een aangename zit te laten zijn. De fotografie, zowel boven als onder het water, is aardig en het acteerwerk van het volledig op elkaar ingespeelde koppel Hudson – McConaughey (al eerder samen te zien in *How to Lose a Guy in 10 Days*) en de altijd natuurlijk en groots

acterende Donald Sutherland (die zich gemakkelijk voor dit soort lichte kost laat casten) is onberispelijk. En door de aanwezigheid van de nodige actie en avontuurlijke elementen kent de film een consequent en ontspannen dobberend tempo. Je zou bijna vergeten dat er meer kan zijn dan lekker weer, mooie boten, voor de hand liggende plotschema's en voorspelbare dialogen. Je kunt als kijker ook niet anders dan meegaan in de enigszins oppervlakkige vertelling van een speurtocht naar een in 1715 vergaan Spaans schip vol koningsschatten, met een eveneens voorspelbaar resultaat. Eigenlijk valt er ook niet veel meer te vertellen

Wel opmerkelijk in deze avontuurlijke (actie)komedie is hoe consequent en vooral letterlijk de filmtitel de plot en het acteerwerk begeleidt. De halfopen en lichtelijk scheve mond van Finn is veelzeggend en het feit dat Gemma, de ultieme bimbo van het gezelschap, de beslissende aanwijzing aanreikt, is betekenisvol. Voorts is de opzichtige parallel tussen het romantische en licht heroïsche verhaal achter de verloren schat en de liefdesperikelen van het echtpaar Finnegan aandoenlijk. Het lijkt op een moedwillige glimlach in de richting van de boektreeksromantiek, al zal het gemak waarmee de goedgespiede, diepgebruinde macho Finn zijn naar zelfstandigheid neigende eega terugwint, of de harten weet te stelen van het in de kombuis opererende gaystel, bij menig feministe de haren blijvend overeind doen staan.

Tennant is een vaardige regisseur, maar bewandelt hier ook voor hem een bekend pad. Enige uitdaging lijkt hem vreemd en met zijn *Fool's Gold* wil hij ons vooral plezieren. En met succes! Wie vermaakt wil worden, wordt op zijn wenken bediend in deze lichtvoetige komedie, maar men moet dan ook geen hoge eisen stellen aan dat vermaak, om van enige intellectuele prikkels maar te zwijgen.

Honderden nieuwe soorten

Gelezen in HLN: Coral Sea, 19-9-2008

Honderden nieuwe diersoorten ontdekt in Great Barrier Reef

Zeebiologen hebben in het Great Barrier Reef in Australië honderden nieuwe diersoorten ontdekt. De schepsels werden ontdekt tijdens een expeditie om al het onderwaterleven in kaart te brengen. "Al jarenlang werken we op die plekken en nog steeds zijn er honderden en honderden soorten die nog nooit zijn beschreven of verzameld", zegt Julian Caley van het Australian Institute of Marine Science.

Zachte koralen Onder de nieuwe soorten die de weten-schappers ontdekten, waren er ongeveer 130 zachte koralen -ook bekend als octokoralen, omwille van de acht tentakels die uit elke poliep voortspruiten- en kleine kreeftachtigen waarvan de scharen langer zijn dan hun lichaam.

De Australische onderzoekers ondernamen drie expedities, telkens van drie weken. Tijdens die expedities, die van april tot september doorgingen, verzamelden ze duizenden stalen uit drie verschillende plekken: twee in het Great Barrier Reef in het noordoosten van Australië en een in het Ningaloo Reef in het noordwesten van het land.

Weinig over bekend De bedoeling is om de komende zes jaar die drie verschillende plekken jaarlijks te onderzoeken om meer te weten te komen over zachte koralen. Hoewel ze een groot deel uitmaken van het Great Barrier Reef, is er nog maar weinig over hen bekend. Ze zijn alleszins voor een groot deel verantwoordelijk voor het feit dat koraalriffen het aanzien hebben van fleurige bloementuinen. De wetenschappers hopen verder het juiste aantal verschillende diersoorten in Australische koraalriffen vast te stellen, hoeveel van die soorten enkel daar voorkomen en hoe ze reageren op menselijke aanwezigheid.

Volgens Ron Johnstone, zeebioloog aan de universiteit van Queensland, bieden de resultaten van de wetenschappers verschillende voordelen aan de mens. "De studie van dat onderwaterleven kan ons inzicht geven over hoe die diersoorten omgaan met klimaatveranderingen en vervuiling, zaken waar ook de mens mee te maken heeft."

De vullerslijst

De onderstaande personen zijn graag bereid om flessen te vullen. Schroom niet om te bellen, de compressor staat er voor ons allemaal! Maak tijdig een afspraak met een van hen. Als je favoriete vuller niet te bereiken is, probeer je gewoon een ander.

Renaat.

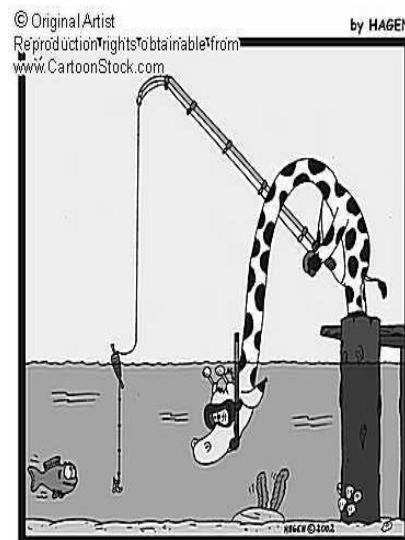
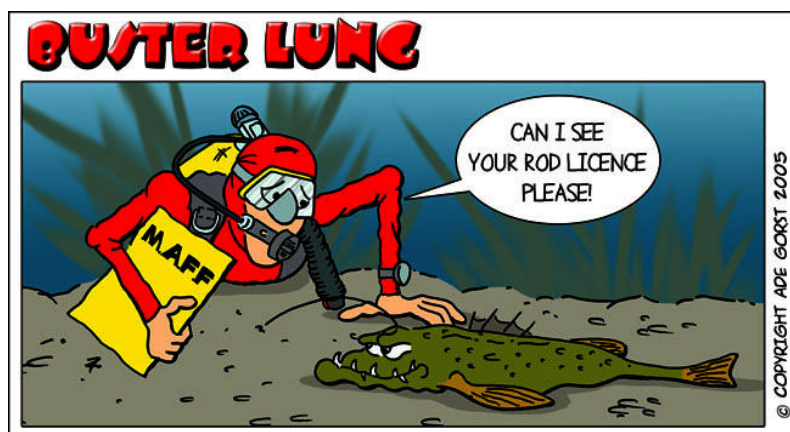
Renaat Burggraeve
Marco Collignon
Kees Glas
Leon Joosse
Kees Jan Lastdrager
Roek van der Mast

Henk Betlem
Marian Roos
Bert Schreurs
Frans Spoor
Benny vd Steen
Erik Veerhoek
Harm Verbeek

Mutaties DTZ per 1 okt 2008

Kees Glas is verhuisd naar Meanderlaan 30, 4337 TC Middelburg. Veel plezier op je nieuwe stek Kees!
Marco Faasse, Peter Kaljouw en Ilse van Maurik hebben afscheid genomen van onze club. Het ga jullie goed!

Agenda

Maandag	27 oktober	Algemene Leden Vergadering, Clubhuis, 20.00 uur
Maandag	17 november	Deadline december-Luchtbel
Donderdag	1 januari	NieuwJaarsSnorkeltocht, Boulevard Evertsen, Vlissingen
Zaterdag 7 en zondag 8 februari	Duikvaker 2009, Your DiveXperience, Voordorphal Utrecht	